

De arbeiders bij AGC Splintex in Fleurus zijn al in staking sinds 1 december, en ze houden nog altijd stand, ondanks de aanvallen van de patroons, de politie of het gerecht. Het gaat om een opmerkelijke staking waarvan de omvang niet meer is gezien in de regio sinds de staking van ACEC in '79 voor de 36 uren. Rood is actief betrokken in het solidariteitswerk met de staking en geeft het woord aan de arbeiders, na elf weken strijd.

Wat zijn de beweegredenen die jullie nog steeds doen standhouden ?Stakers van AGC: In 2000 werd ons bedrijf geherstructureerd. Via brugpensioen en contracten van bepaalde duur verloren 300 mensen hun job. Toen werd er niet één dag gestaakt, omdat de patroons het behoud van het bedrijf beloofden in ruil voor dit offer. Vandaag echter niets daarvan. De patroons spreken zichzelf voortdurend tegen. Daarenboven waren we toen zo zwak te geloven dat de contracten van onbepaalde duur veilig zouden blijven. Vandaag vallen ze iedereen aan. Hoe meer ze provoceren, hoe beslister wij worden.

Hoe ervaren jullie de evolutie van de arbeidsvoorwaarden in het bedrijf sinds jullie er werken?

Stakers : Wat het aantal jobs betreft, waren er verschillende golfbewegingen. In het begin waren er minstens 1800 arbeiders. In 1989 waren we nog met 680, plus ongeveer 200 interimarbeiders. In de jaren '90 werden overuren geschrapt en extra personeelsleden aangeworven, waarbij het aantal onderaannemers in de fabriek beperkt bleef. We kwamen aan een personeelsbestand van 1200. In 2000 tenslotte moesten bij de herstructurering 300 mensen vertrekken.

Wat betreft de arbeidsorganisatie, willen ze overgaan naar een systeem van ofwel zeven dagen werken en twee dagen verlof, ofwel twee dagen nachtwerk, twee dagen de morgen, twee dagen de namiddag en twee dagen verlof. Er is ook psychologische druk. Wanneer je ziek bent, sturen ze al een arts op je dak om je te controleren voor je zelf je huisarts hebt kunnen zien. Wanneer je de hele maand van wacht bent, krijgt men de wachtpremie maar voor 5 of 7 dagen, en toch telefoneren ze steevast om te komen. Als je weigert, heb je niet voldoende arbeidsdagen. Door die patronale agressie stijgt het aantal depressies tot nooit eerder geziene hoogtes in het bedrijf, tot zelfs 30 %. Als ze zo doorgaan, worden dat 30 % zelfmoorden. Dan vragen mensen zich af hoe dat komt!

Welke impact hadden die ontwikkelingen op de huidige strijdbaarheid van de arbeiders?Stakers: Met de herstructurering van 2000 vertrokken veel ouderen, waaronder nogal wat delegees, op brugpensioen. Dat doodde het geheugen van de fabriek. Nieuwe jongeren zonder ervaring in de fabriek of in de strijd, werden naar voor geschoven. De patroons blijven met alle middelen de syndicale delegatie ontwrichten. Nu oefenen ze druk uit via de media, deurwaarders, telefoontjes of per brief. Ze insinueren dat alles genoteerd wordt en dat dossiers worden aangelegd. Wanneer wij daarentegen de rekeningen willen zien, weigeren de patroons, of krijgen we een drietal lijstjes...

Wat antwoorden jullie aan de patroons wanneer zij de herstructureringen rechtvaardigen met de bewering dat ze noodzakelijk zijn voor het behoud van het bedrijf?Stakers : Dat is helemaal fout want de onderneming levert goeie prestaties. Het orderboekje is vol tot 2008. Het personeel is zelfs overgekwalificeerd. Ze willen simpelweg de fabriek ontdoen van de militanten, ordeverstoorders, laatkomers en zieken. En als het conflict eindigt met 284 personeelsleden minder, zullen ze hetzelfde aantal aanwerven met contracten van bepaalde duur, zoals ze deden in 2000. Zo hoeven ze geen anciënniteitspremie te betalen en kunnen ze vrijer de lonen bepalen, waardoor twee categorieën van loontrekkenden ontstaan. Er zijn geen 284 mensen teveel, er zijn 284 personen die storen. De multinational maakte 1,3 miljard dollar winst en dan horen wij dat het patronaat geen geld heeft om de premies te betalen!

Volgens jullie gaat het dus om een grote schoonmaak om de syndicale afvaardiging te breken?

Stakers: De directie van AGC kondigde recent een nieuwe dwangsom aan van 7500 euro, samen met het ontslag van syndicale delegees. Bepaalde syndicalisten trekken de kaart van de collaboratie en zijn graag gezien bij de directie. Verleden jaar in september wilden we in staking gaan. We

hielden enkele dagen stand, maar een delegee van het ACV bracht ons ertoe het werk te hervatten onder voorwendsel dat we de bedrijfscijfers toch niet voor december zouden hebben. Wij vroegen een stemming om te beslissen of we de staking zouden verderzetten. Maar we hebben de fatale fout gemaakt de stemming geheim te houden. 53 % van de arbeiders stemden voor het hernemen van het werk. Als we een week langer hadden standgehouden, zouden we sterker gestaan hebben.

Als de automobielfabrieken hun bestellingen niet op tijd en stond geleverd krijgen, hebben ze het recht op een dwangsom door AGC. In september moesten er dwangsommen worden betaald aan BMW omdat er geen stock was. De patroons hebben dan extra mensen met contracten van bepaalde duur aangeworven voor drie maand, om de stocks aan te vullen. Van september tot november moesten we de kwaliteit van het glas dat we produceerden, niet meer zelf controleren. Dat werk werd toegekend aan onderaannemers. We mochten niets meer zelf weggooien, wat toeliet het productieritme te verhogen. We zagen duidelijk dat de productie toenam, ook al probeerden ze de syndicale delegaties in slaap te wiegen door ze mee te nemen naar Italië om te tonen hoe ze ginder werken. Op de ondernemingsraad loog de directie. De patroons hebben hun slag goed voorbereid. Toen we het werk hervatten, wisten wij dat we zouden eindigen waar we vandaag zijn. Maar 78 dagen, dat hadden we niet verwacht. Hoe ervaren jullie de aanval van politie en gerecht ?

Stakers: Er is een akkoord over de niet-interventie van het gerecht in syndicale conflicten, op voorwaarde dat er sociale vrede is. Maar de patroons roepen al snel het gebrek aan respect voor de sociale vrede in. De plaats van een syndicale beweging is volgens ons niet voor het tribunaal, temeer daar onze strijd vreedzaam is gebleven.

De politiek beweegt niet om de arbeiders te verdedigen, hoewel veel subsidies naar het bedrijf gingen. Er werd enkel tussengekomen na de gijzeling van de patroons begin december door een vergadering van het waarschuwingscomité te organiseren. Sindsdien is er geen enkele verklaring geweest.

Stakers: Van Cauwenberghe en Marcou hebben gezegd dat Fleurus de zwarte vlek van Wallonië is, en dat we een negatief beeld creëren. De burgemeester van Fleurus interpeleerde de politieke wereld opdat de lokale politie haar taak zou kunnen doen, zonder dat de federale politie zou moeten tussenkomen. De federale politie is toch gebleven. De burgemeester had nochtans de macht om dat te weigeren want dit valt onder zijn bevoegdheid.

Het gaat hier om echte provocaties. De arbeiders werken zich in het zweet om de kas te vullen die de patroons leegmaken. De subsidies en de interprofessionele akkoorden zijn cadeaus voor de patroon. Ze creëren een maatschappij waarin de ene helft crepeert in de fabrieken en de andere helft bijstand krijgt.

Hebben jullie de indruk dat de vakbond de juiste strategie ontwikkelt tegenover de aanvallen van de patroons ?

Stakers: De nationale delegatie werd voorbijgestoken door de gebeurtenissen. AGC is een multinational. Die in Tokyo zijn niet onder de indruk van een hondertal mensen rond een piket in Fleurus. De vakbond moet daar rekening mee houden. Daarenboven zien we de groenen niet meer sinds eind december, hoewel het gemeenschappelijk vakbondsfront tijdens de eerste maand standhield. Voor de roden moet iedereen blijven, volgens het ACV gaat het erom de 500 resterende jobs te redden. Ze spreken zelfs niet meer over de vertrekkers, hoewel de voorziene premies belachelijk zijn: 20.000 euro bruto voor 20 jaar anciënniteit, niet eens in één keer uitbetaald. We hebben het gemeenschappelijk vakbondsfront nodig, we moeten absoluut de syndicale barrières overstijgen.

In die context doen onze delegees wat ze kunnen. Ze komen naar het piket, maar wij zijn er niet altijd, en zij zeggen niet altijd wat er gebeurt. De informatie stroomt niet door. Dat breekt de moraal een beetje. We krijgen de informatie maar via-via, en dus erg vervormd. We worden daardoor met

vragen geconfronteerd waarop we niet kunnen antwoorden. We hebben eigenlijk een dagelijkse vergadering nodig. Tot nu toe kunnen we het aantal vergaderingen op één hand tellen.

We hebben ook een hulpkas dankzij de interprofessionele vergaderingen, avondjes die we organiseerden, de afdeling van de algemene centrale enzovoort. Maar dit geld gaat naar de delegatie, niet onmiddellijk naar de arbeiders. Het huidige stakingscomité moet de toestemming van de delegatie vragen om wat geld te kunnen krijgen. Wij hebben dat probleem gesteld, maar nog geen antwoord gekregen. De delegatie wil dat geld niet onnuttig besteden; ze willen een supplement van 10 euro uitbetalen aan iedereen, en niet alleen aan zij die aan het piket staan. Maar met dat geld zouden we iets anders kunnen doen: een infrastructuur en een echt stakingscomité opbouwen.

Wat heb je in dit conflict geleerd ?

Stakers: We hebben doorheen dit gevecht onze waardigheid herwonnen. We kunnen naar huis terugkeren met opgeheven hoofd.